

NÁVRH

na skrátene legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov

Vláda Slovenskej republiky predkladá návrh na skrátene legislatívne konanie o vládnom návrhu zákona, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Zákonom č. 274/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a o doplnení zákona č. 43/2004 Z. z. o starobnom dôchodkovom sporení a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa zaviedla schéma štátnej pomoci prostredníctvom oslobodenia zamestnávateľa, ktorý vykonáva hlavnú ekonomickú činnosť vo vybranom segmente poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu a vybranom segmente potravinárstva, od povinnosti platiť poistné na nemocenské poistenie, poistné na starobné poistenie, poistné na invalidné poistenie, poistné na poistenie v nezamestnanosti, poistné na financovanie podpory v čase skratenej práce a poistné do rezervného fondu solidarity za zamestnanca z určenej časti vymeriavacieho základu v období od 1. augusta 2023 do 31. januára 2024.

Uvedeným znížením odvodového zaťaženia zamestnávateľov za zamestnancov potravinárskych firiem a chovateľov hospodárskych zvierat sa výrazne zredukovala nákladová položka tvoriaca rozhodujúcu časť odbytovej ceny potravín alebo prevádzky chovu hospodárskych zvierat. Náklady na pracovnú silu v poľnohospodárstve tvoria zhruba 17 % a odvody na sociálne poistenie približne 5,5 %, čo nie je zanedbateľná nákladová položka. Vzhľadom na to, že ľudská práca je jednou z najdrahších nákladových položiek pri výrobe potravín, sa tak výrobcovia potravín stali o čosi viac konkurencieschopnými pri porovnaní so zahraničnými producentami potravín.

Implementovaná schéma štátnej pomoci prostredníctvom zníženia odvodov zamestnávateľov v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle prispela k stabilizácii počtu zamestnancov a miernemu nárastu počas 3. štvrťroku 2023 a to v oboch dotknutých sektoroch.

Zastabilizovaním pracovnej sily sa podarilo po predchádzajúcom výraznom náraste cien vstupov v roku 2022 zamedziť hroziacim obmedzeniam podnikateľskej činnosti v chovoch hospodárskych zvierat či výrobe potravín.

Aktuálny vývoj stavov hospodárskych zvierat dokumentuje stabilizáciu podnikateľských subjektov zaoberajúcich sa chovom zvierat. Priaznivá situácia bola zaznamenaná aj v prípade potravinárskeho priemyslu, kde je možné v roku 2023 pozorovať zastavenie poklesu produkcie v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka. Zároveň počet podnikov v potravinárskom priemysle vzrástol v 3. štvrťroku 2023 o 1,5 % v porovnaní s 2. štvrťrokom. Obdobná situácia bola aj v poľnohospodárstve, avšak počet podnikov rástol s nižšou dynamikou.

Z dôvodu ďalšej stabilizácie oboch sektorov a udržania súčasného trendu vývoja, v záujme predchádzania závažným hospodárskym škodám v tejto oblasti je prolongácia realizovanej štátnej pomoci prostredníctvom uvedenej odvodovej úľavy nevyhnutná. Situácia na agropotravinárskom trhu je v dôsledku vojnového konfliktu na Ukrajine a nepredvídateľného vývoja cien vstupov (energie, osivá, hnojivá, pesticídy, atď.) a odbytových cien agrokomodít neistá a preto si vyžaduje adekvátnu pozornosť zo strany štátu

a finančnú podporu v celej vertikále výroby potravín. Vzhľadom na uvedené sa navrhuje predĺžiť realizovanú štátnu pomoc prostredníctvom uvedenej odvodovej úľavy (s primeranou úpravou zníženia vymeriavacieho základu na platenie poistného) až do 30. júna 2024. Zároveň je potrebné od 1. februára 2024 rozšíriť adresátov štátnej pomoci o ďalší okruh zamestnávateľov v sektore poľnohospodárstva a rybolovu s cieľom zvýšiť ich konkurencieschopnosť a mieru sebestačnosti.

Na základe uvedených skutočností je potrebné podľa § 89 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky navrhnúť Národnej rade Slovenskej republiky, aby sa vzhľadom na to, že Slovenskej republike hrozia značné hospodárske škody, uzniesla na skrátanom legislatívnom konaní o vládnom návrhu, ktorým sa dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.